

Література:

1. Техника, с которой начинается бизнес. Каталог продукции ОАО «ХТЗ» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://xtz.ua/content/documents/2/165/Attaches/katalog_htz_2015_small.pdf. – Заглавие с экрана.

2. Місія, цінності та політика ПАТ «ХТЗ». Офіційний сайт Публічного акціонерного товариства «Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе» [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://xtz.ua/ua/pro-nas/misiya-cinnosti-polityka>. – Заголовок з екрану.

СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ

Хістанов Д.С.

*Науковий керівник: Костенко Ю.О., к.т.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

На сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг наведені основні показники діяльності страхового ринку у 2010-2015 рр. [1]. Аналізуючи отримані дані, можна відзначити, що незважаючи на те, що страховий ринок залишається найбільш розвиненим та капіталізованим серед інших небанківських фінансових ринків, динаміка кількості страхових компаній в останні 5 років має тенденцію до зменшення. Так кількість страхових компаній «non-Life» упродовж 2010-2015 рр. зменшилась на 77 одиниць або на 20% , а кількість страхових компаній «Life» зменшилась на 18 одиниць або на 27%. Однак цю тенденцію не можна вважати негативною адже ефективність діяльності українських страховиків не досягає тієї ефективності, яка характеризує зарубіжні страхові компанії. Крім того на страховому ринку України є потрібність об'єднання страхових компаній, оскільки концентрація страхового ринку за надходженнями валових страхових премій перших 20-ти страховиків, наприклад, на кінець 2015 року становила по страхуванню «Life» 99%, а по страхуванню «non-Life» – 60,3%. Такий стан речей є характерним не лише для 2015 року, він є практично властивим для страхового ринку України впродовж 2010-2015 рр.

Аналіз динаміки надходження страхових премій у 2006-2015 рр. виявив певні закономірності, а саме:

– зростання розміру надходжень валових страхових премій починаючи з 2006 р., величина яких становила 1383 млрд. грн. до 24,01 млрд. грн. у 2008 р. Така тенденція була пов'язана зі стабільністю економічного розвитку та платоспроможного попиту споживачів страхових послуг, підвищенням довіри до страхування тощо;

– падіння надходжень валових страхових премій під час загострення фінансово-економічної кризи 2008-2009 рр. Відповідно обсяг страхових премій зменшився в цей період на 3,57 млрд. грн, що стало реакцією страхового ринку на цей процес. При цьому необхідно зауважити, що найбільшого удару зазнав фінансовий сектор економіки до якого і відноситься страховий ринок;

– невисоке пожвавлення розвитку страхового ринку в 2010 р. (приріст 113%), яке змінилося знову ж таки падінням показників надходження страхових премій. Таке падіння стало характерним і для 2011-2012 рр., яке склало 1,57 млрд. грн. порівняно з 2010 р. Така тенденція пов'язана з наступними факторами: зростанням безробіття, зменшенням доходів населення, збільшенням кількості збиткових підприємств, відсутність відповідальності страховиків за відмову або затягування страхових виплат, зростання вартості страхових полісів на фоні зменшення якості страхових послуг;

– зростання обсягу надходжень страхових премій по ринку впродовж 2012-2013 рр. відбулося переважно за рахунок збільшення надходжень за видами страхування «non-life». Треба зазначити, що за підсумками 2013 р. 26,16 млрд. грн. (91,4%) від загальної суми валових страхових премій займає сума отриманих страховиками валових премій зі страхування «non-life», а на суму страхових премій зі страхування «life» припадає лише 2,48 млрд. грн. (8,06%) від загальної суми валових страхових премій. Це вказує на зростання кількості укладених договорів страхування, так і підвищенням страхових платежів. До того ж однією з причин збільшення валових страхових премій у 2012-2013 рр. є збільшення часток добровільного майнового страхування, у тому числі страхування фінансових ризиків та добровільного страхування відповідальності. Така активізація цих видів страхування зумовлена використанням страховиками «схемного» страхування;

– падіння обсягів страхових премій у 2014 р. склало 1,89 млрд. грн. (або 7%) порівняно з 2013 р, це зумовлене анексією АР Крим, бойовими діями на Сході України, падінням економіки, зниженням ділової активності контрагентів, активних девальваційних процесів, низьким рівнем довіри страхувальників до стану фінансової стійкості українських страховиків, зuboжінням як населення, так і економіки загалом;

– зростання обсягів страхових премій у 2015 р. склало 2,97 млрд. грн. (або 11%) порівняно з 2014 р. Збільшення валових страхових премій відбулося з таких видів страхування: страхування вантажів та багажу (збільшення валових страхових платежів на 1,71 млрд. грн. (93,0%)); автострахування (страхування автомобільних транспортних засобів (КАСКО), обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ), «Зелена картка») (збільшення валових страхових платежів на 1,31 млрд. грн. (20,0%)); страхування відповідальності перед третіми особами (збільшення валових страхових платежів на 619,7 млн. грн. (43,0%)); медичне страхування (збільшення валових страхових платежів на 303,8 млн. грн. (18,7%)); страхування майна (збільшення валових страхових платежів на 280,9 млн. грн. (8,8%)); авіаційне страхування (збільшення валових страхових платежів на 172,3 млн. грн. (62,3%)); страхування медичних витрат (збільшення валових страхових платежів на 158,6 млн. грн. (47,8%)). Аналізуючи динаміку питомої ваги валових страхових премій за видами страхування у 2010-2015 рр., можна відзначити, що найбільшу питому вагу на протязі 2010-2015 рр. має автострахування, тому ці види страхування є найбільш затребуваними.

Література:

1. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. – Режим доступу : <https://nfp.gov.ua/content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html>.

ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОЕ ПАРТНЕРСТВО – ВЗАИМОВЫГОДНОЕ ОБЪЕДИНЕНИЕ

Читу С.

*Научный руководитель: Жанета Карaziене, доктор
Университет Миколаса Ромериса, Литва*

Для стабильного и сбалансированного развития промышленности любого государства необходимы диверсификация и инновационная трансформация ее производств, обеспечение этих процессов инвестиционными ресурсами. Одним из таких ярких примеров является развитие и распространение такой формы сотрудничества как государственно-частное сотрудничество (партнерство).

Привлекательным современным механизмом управления трансформационными процессами в экономике, позволяющим привлечь частные инвестиции и компетенции частного бизнеса для решения государственных задач модернизации экономики, распределить риски и обязательства между государством и бизнесом, является механизм государственно-частного партнерства (ГЧП). В современной управленческой практике государственно-частное партнерство позиционируется как новая технология развития экономики, которая постепенно оформляется как самостоятельный институт.

Вместе с тем отсутствие единого взгляда на экономическую сущность партнерского взаимодействия государства и бизнеса, не устоявшиеся терминология и понятийный аппарат, ограниченность сфер применения и форм реализации государственно-частного партнерства делают механизм государственно-частного партнерства неконкурентоспособным среди других механизмов сотрудничества государственных и частных субъектов.

Идея привлечений финансовых ресурсов и организационных возможностей бизнеса для снятия ограничений бюджетных средств с целью решения государственных задач воспроизводственного процесса в приоритетных сферах экономики и осуществления региональной политики развития, ради которой и создается ГЧП, остается не реализованной [1].

Сформированный в развитых странах мира, механизм партнерского взаимодействия между органами государственной власти и бизнесом представляет собой способ внедрения рыночных отношений в сферу ответственности государства или, иначе, способ делегирования государством выполнения части собственных функций частному бизнесу и рассматривается как необходимый механизм рыночной экономики.